

Kvist

(G. Brændvik)

såpass nær at vi verkeleg får nyta dette praktfulle synet av reinsflokken som går og beiter på moserabben. Nokre dyr har alt vorta mette, dei ligg og hjortar fornøgd, men varsimla er aldri roleg. Att og fram fer ho og passar på at det ikkje er nokon fare av noko slag som kan tilstøta flokken som ho har ansvaret for.

Men no byrgjar det å li såpass på dagen at vi må rakle på om vi skal nå heimatt før det vert heilt mørkt. Himmelen har alt fått eit raudskjer og snart tek det til å mørkne.

I vierkjerra oppom skogbandet kaklar rypa, ho veit nok ikkje at ho snart er fredlaus for nokre veker.

Skal vi vera einige om at noko vakrere og meir stemningsfylt enn ein fin septemberdag i fjellet det finns ikkje.

Gode påskebilder

Ifølge undersøkelser som er foretatt har hèle 64 prosent av befolkningen her i landet et fotografiapparat i sin besittelse. I påsken er apparatene tradisjonen tro i flittig bruk, men laboratoriene som fremkaller bildene vet å fortelle at langt fra alle er like vellykkede. Det er imidlertid ikke kameraet det i første omgang kommer an på — det er like meget personen bak linsen. Dersom du bare husker noen helt enkle forholdsregler kan du ta fine påskebilder selv med de rimeligste kameramodellene . .

Hører du til dem som helst bare fotograferer i sommerferien og på barnas fødselsdag? Da er det på tide å tørke støvet av kameraet og få det klart til bruk, for påsken er høysesong for fotografering. Nå er det lett å få til fargesprakende bilder med skiløpere på glitrende snø, eller innbilder med peiskos og levende lys.

Det er ikke minst for alle dem med enkle kameraer at påsken er en så takknemlig fototid. Det skarpe lyset i påske-fjellet gir ofte skarpe og kontrastrike bilder med klare farger. Når du fotograferer med et rimelig, enkelt kamera, bør du huske på at du får best resultater i strålende solskinn — eller med blitz. Gråværsbilder blir som regel mindre bra med slike kameraer.

I det sterke lyset på fjellet er det viktig å stille inn kameraet for godt lys, ellers blir bildene overeksponert.

Moderne negativ fargefilm (den du får papirkopier fra) tåler ganske mye feilinnstilling før resultatet blir helt håpløst. Denne egenskapen er bevisst tilsiktet fra produsentenes side, fordi filmen oftest brukes i kameraer som ikke har mulighet for nøyaktig innstilling under alle forhold. Men resultatet blir selvsagt best med korrekt eksponering, og for å få til det er det noen forhold man bør være klar over.

Hvis du måler lyset over solglitrende vidder blir bildet undereksponert (for mørkt) fordi snøen reflekterer mere lys enn et «normalt» motiv. Snøen blir glitrende stemningsfull og fin, mens f.eks. mennesker blir for mørke. Gå derfor tett innpå den viktigste delen av motivet når du skal måle lyset. Hvis du måler lyset mot en person på ca. halvannen meters avstand burde du få bra resultat. Særlig påpasselig må man ofte være med kameraer som selv stiller inn riktig eksponering, og da gjelder det å benytte seg av den muligheten de fleste slike kameraer har til å låse et gitt utslag fra en representativ del av motivet ved å trykke utløseren halvveis ned. I tvilstilfeller er det en god tommelfingerregel at negativ film eksponeres rimelig, mens lysbilder heller kan eksponeres litt knapt.

Ta med blitzen ut

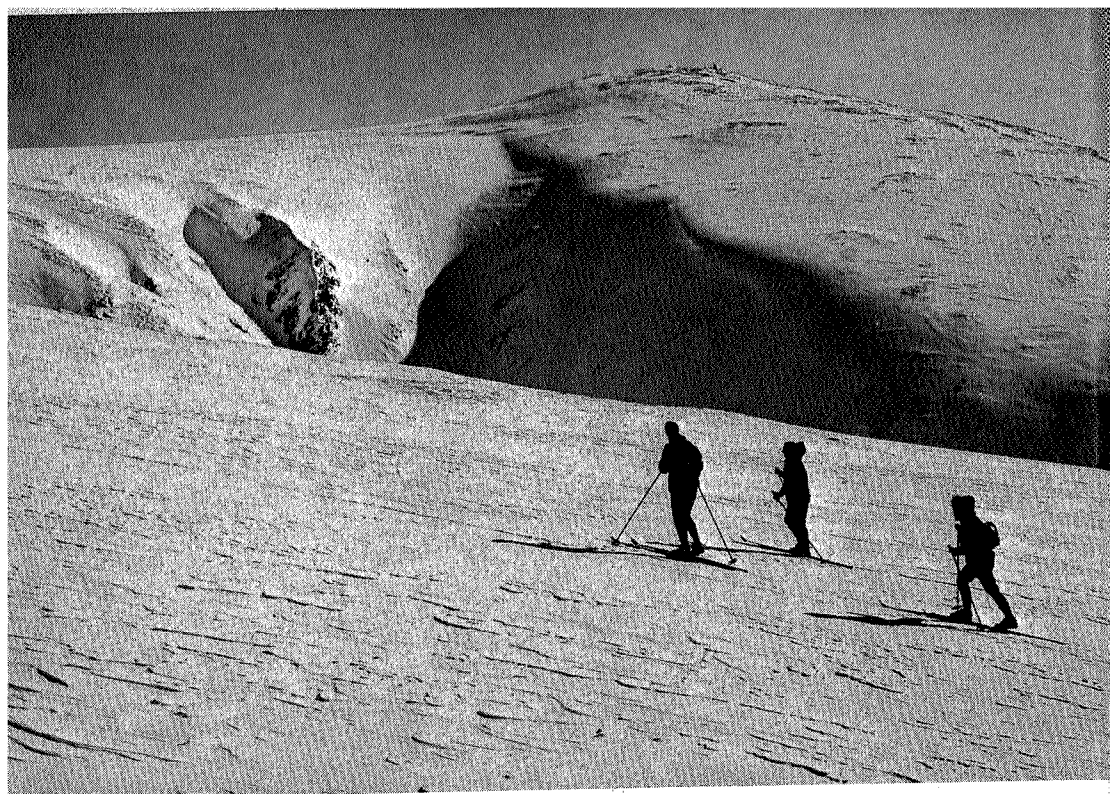
Ved fotografering i motlys får man ofte problemer med mørke ansikter. Forskjellen i den lysmengde som reflekteres fra et solbestrålt landskap og de fra et skyggefullt ansikt er så stor at det ikke er mulig å få begge deler riktig eksponert uten å ty til lure knep. Det lureste, og det enkleste er å sette en bliz på kameraet.

Du stiller inn eksponeringen med tanke på landskapet, og lar blitzlyset sørge for å lyse opp ansikter eller andre viktige motivdeler som er i skyggen. Resultatet blir stemningsfulle bilder hvor både bakgrunn og forgrunn er riktig belyst. Et «proffknep» som virker like bra enten du har et helt enkelt knipskamera eller et avansert systemkamera.

Det er høyst forskjellig hva kameraer tåler av kulde. Noen sier takk for seg og streiker før gradestokken er nede på ti minusgrader, mens andre går like pent til 25 kuldegrader og snøstorm. Hvor mye ditt kamera tåler av kulde er noe du bør finne ut før du legger avgårde. Det er litt for trist å komme hjem med bare håpløst overeksponerte bilder, fordi du ikke var klar over at lukkeren somlet seg avgårde på 1/30 sek. når du hadde stilt inn på 1/250. Du kan regne med at de fleste kameraer fungerer bra ned til minus 10, men likevel er det anbefalelsesverdig å gå med kameraet under jakken eller anorakken når gradestokken kryper ned mot titallet — hvis du da ikke vet sikkert at det fungerer ned til minus 20.

Blinkskudd i påskefjellet

Selv de enkleste kameraer kan gi gode påskebilder.

Det er ikke bare kameraer som mistrives i kulde, filmen kan også by på problemer. Alle de vanligste filmene blir sprø og har lett for å ryke i sterk kulde. Dette arter seg ved at perforeringen ryker når du skal trekke frem filmen, og krever derfor at filmen trekkes frem med jevn, langsom bevegelse. Det å bli stående på vidda med en røket film i kameraet er ingen fornøyelse. En forholdsregel man kan ta ved ilegging av film er at perforeringen på begge sider av filmen er på fremtrekkshjulene før baklokket lukkes.

Et fenomen mange har hatt rikelig anledning til å ergre seg over, er at det danner seg kondens på objektivet når kameraet kommer fra kulda og inn i varmen. Denne kondensen må få tid til å dampe bort av seg selv, *den må ikke tyrkes bort*, da kan linseoverflaten skades.

Batterier liker seg dårlig i kulda, og det er noe man i høy grad bør ta hensyn til når da stadig flere kameraer er mer eller mindre

112 avhengig av batterier. Særlig utsatt er kameraer med elektronisk

styrte lukkere. Eiere av slike kameraer kan derfor med fordel legge seg til den vanen å oppbevare batteriet til lukkeren i en varm lomme når kameraet ikke brukes. Det er litt tungvint, men bedre enn å bli stående med et kamera som ikke virker. Å ha med ekstrabatteri til både lysmåler og eventuell elektronisk lukker burde være en selvfølge både i påske- og sommerferien.

Gå nærmere motivet

Påskan byr på for mange fine motiver til at vi vil begynne å ramse dem opp her, men det er all grunn til å huske på den gode gamle regelen om å gå nære motivet, helst så nær at hovedmotivet fyller hele billedformatet.

Er batteriene til lysmåler, filmopptaker, elektronblitz eller elektronisk lukker ferske nok til å tåle påskekulda? Hvis ja, ta med et sett ekstrabatterier likevel, for sikkerhets skyld. Du kan ikke regne med å få kjøpt spesialbatterier på landhandlerier og bensinstasjoner.

Fungerer blitzen som den skal? Er elektronblitzen med akkumulator ladet opp?

Har du alltid på et såkalt skylightfilter for å unngå sjenerende blåstikk i bildene?? Det beskytter dessuten linseoverflaten mot riper og fingeravtrykk.

Objektivet skal være rent! Skitne linser gir dårligere bilder. Særlig fingeravtrykk er skadelige, de forårsaker varige skader på linseoverflatene. Derfor bør man alltid ha med litt spesialpapir til rensing av tilsmussete objektiver.

Svart/hvitt-fotografer glemmer selvsagt aldri å bruke gulfilter for å få mørkere himmel med tydelig skyer?

Motlysblenderen er en viktig del av utstyret, for selv den fineste optikk kan ikke gi toppresultater med strølys på objektivet. La alltid solblenderen sitte på, og la aldri sollyset treffe frontlinsen — unntatt når du bevisst utnytter motlyseffekten.

Norsk Tindeklubs årbok 1914:

*I ethvert normalt menneske er det en dyp trang til å føle sam-
hørighet med naturen, overbevise seg om at hans sind eier røtter
som endnu ikke har tapt sitt tak i jorden.*